

gere at beskytte Bosnien-Hercegovina, men det bliver næsten umuligt i givet fald at få FN-styrkerne ud af Bosnien-Hercegovina.

Det må derfor gøres ganske klart for Kroatien, at dette land er en del af konflikten, at det eksisterer på grund af det internationale samfunds anerkendelse, og at det vil føre til sanktioner imod landet, hvis det umuliggør FN's indsats for at bevare, hvad der er af fred, og fremme, hvad der skal komme af fred.

Vi er ikke indstillet på at kaste FN-tropperne ud i en uforudsigelig og måske katastrofal situation, fordi præsident Tudjman vil være krigsherre. Og vi er ikke indstillet på, at han ved at provokere FN ud skal umuliggøre nødhjælpen til de 3,8 mio. eksjugoslavere, som i dag nyder godt af den, og forhindre den neddæmpning af konflikter, der daglig finder sted overalt i kraft af FN's tilstedeværelse og aktive indsats i de lokale områder.

Vi er heller ikke indstillet på, at regeringen i Bosnien-Hercegovina forlænger krigen gennem mere end nødvendig, modvilje mod forskellige fredsplaner og gennem misbrug af de sikre zoner, ligesom vi ikke er indstillet på at lade de bosniske serbere drive gæk med FN, fordi FN ikke til fulde opfylder sit mandat.

Så utvetydigt skal kontaktgruppen stille tingene op for parterne, for nu er tiden inde til at sikre, at der kommer resultater, førend foråret og de bedre krigsmuligheder igen går dem alle sammen til hovedet. De skal have besked om, at der falder sanktioner, at der kommer klare regler for zonerne, og at FN vil handle hurtigere og mere aktivt i fremtiden, når spillereglerne brydes. Og de skal vide, at forbrydelser imod FN-personellet vil føre til domfældelse, og at krigsforbrydelser vil blive straffet.

Tid til overtalelse har der været nok af; nu er tiden inde til klar besked. Det skylder vi de civile i hele området, og det skylder vi alle de mænd og kvinder, som fra talrige lande er kommet til for at hjælpe, og herunder ikke mindst de talrige danskere, som har været eller er dernede med livet som indsats.

Gert Petersen (SF):

Den situation, vi har nu, er udtryk for, at nationalismen har bemægtiget sig menneskers sind og handlemåde.

Det begyndte med Milosevicnationalisternes sejr i Beograd i 1986-87, deres fremfærd over for albanerne i Kosovo og deres ensidige ophævelse af Titoforfattningen fra 1974. Det var som olie på

det nationalistiske bål også i de andre republikker; dér fandtes også nationalister, og de konkurrerede fint med Milosevic.

Men selv om hovedansvaret for, at det er gået galt, må bæres af de serbiske nationalister og deres politik i 1986-1992, har omverdenen også et medansvar ved sine meget hurtige anerkendelser af uafhængighed, inden spørgsmål om bodeling, om mindretalsrettigheder og såmænd også om grænsedragninger var forhandlet på plads. Og i Bosnien gik det altså helt galt.

Der er ingen tvivl om, at alle tre parter optræder med grusomhed, men der er heller ingen tvivl om, at rekorden har de bosniske serbere, som har overtaget de religiøst-nationalistiske traditioner fra tjetsnikerne, den kongelige regerings antititoistiske milits under Anden Verdenskrig. Den årelange terrorbombardering af Sarajevo lige indtil april 1994 er et klart vidnesbyrd herom.

Men derfor skal man alligevel ikke glemme den komplicerede baggrund. Ved valget i november-december 1990 fik det serbiske nationalistiske parti 27 pct. af stemmerne, og dets linje var utvetydigt, at hvis Bosnien forlod føderationen, ville serberne ikke være med.

Det var nationalistisk, det var snæversynet, men det var ikke til at tage fejl af; det var en kendsgerning. Alligevel proklamerede flertallet uden forudgående forhandlinger Bosniens uafhængighed i april 1992, og det serbiske parti reagerede så med at lade deres parlamentsmedlemmer udvandre og slå sig ned i Pale, hvor de etablerede, hvad man kunne kalde et modparlament, og dermed var borgerkrigen en kendsgerning.

Det er blevet sagt, at krigen handler om et forsøg på at etablere et Storserbien. Det er ikke helt forkert, men den handler også om et forsøg på med magt at tvinge et stort nationalt mindretal til at leve i en stat, som de har sagt kategorisk nej til. Det har de så gjort oprør imod, og de er blevet ved med deres oprør, også efter at Serbien har slået hånden af dem og frataget dem sin støtte, den støtte, som de fik i krigens første år. Derfor kan man ikke tale om en aggression, men om en borgerkrig, en etnisk bestemt borgerkrig.

FN stemplede Restjugoslavien, Serbien og Montenegro, som aggressor og med rette, da fjendtlighederne brød ud, og indførte – efter vores mening også med rette – skærpede økonomiske sanktioner mod Restjugoslavien. Siden da har vi oplevet, at Milosevic er slået ind på en mere moderat kurs og har afbrudt støtten til de